

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre . . . 6 frt. — kr.
Fél évre . . . 3 „ — „
Negyed évre . . . 1 „ 50 „
Egyes szám ára . . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közigazgatási, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak tőrfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilttér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelytől:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelytől:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádebó Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyiltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadhatók.

Vázlatok a székely nemz. muzeum alapítása alkalmából.

Az emberi élet habár rövidnek mondható, mégis elég arra, hogy való érdemekre szert tegyünk. Tudjuk azt, hogy „az ember érdemét nem esztendőik teszik.“ Sokszor egy eszmével, egy gondolattal is megörökítheti az ember nevét, ha az méltó arra.

E sorok címéhez alkalmazkodva, néhány nemes alaknak vázlatát kívánom előtűntetni azon célból, hogy ezen igénytelen soraim után is a való érdemek megadassék az illő tisztelet és elismerés.

Kies székelyföldünkön nemzeti kultúránk érdekében igen sokat tett a már egy éve elhunyt († 1881. jun. 6.) nagyvasadi Vasady N. Gyula, ki fiatal letére is, mint a székely nemzeti muzeum első öre, sokoldalú hasznos munkássága által nemzetünket hálára kötelezte, miért is illőnek vélelem, hogy legalább néhány vonásban kegyelettel adozzunk emlékének.

Vasadyt a székely nemzeti muzeummal együttesen ismerhetjük meg, miért is mindkettőről kívánunk megemlékezni.

Örömmel tölt el azon biztos tudat, hogy a tudományos műveltségről nem kis mértékben tanuskodó intézménnyel mi is dicsekedhetünk, vagyis el-

mondhatjuk, hogy székely nemzeti muzeumunk van!

A muzeumot kívánván ismertetni, meg kell emlékeznünk annak nemes lelki alapítójáról és fáradhatlan első öréről, mint olyanokról, kik mindent megtettek, hogy egy nevezetes és tudományos becses bíró intézmény létrejöjjön.

Egy ritka műveltségű, áldozatkész, minden jó ügyet szívén hordó nő volt az, ki a székely nemzeti muzeumnak alapját letette.

Özvegy Cserey Jánosné sz. Zathureczky Emilia ő nagysága bus özvegy-ségében is, mint anya, mint hölgy és honleány, a lehető szebben kívánta kötelmeit teljesíteni. Ez okból történt, hogy fiainak nevelőjéül 1875-ben a brassói Spitzer-féle magán kereskedelmi középiskola jónevű magyar nyelv- és irodalomtanárát: Vasady N. Gyulát hívta meg. Imecsfalván a nemes Cserey-családnak több becses tárgy volt birtokában, melyek gondozásához és szaporításához Vasady ur nagyon jól értett, mert maga is szenvedélyes régiséggyűjtő volt. A tulajdonosnő, Csereyné ő nagysága beleegyezésével saját gyűjteményét is a muzeumi kincsekhez csatolva, egy kis muzeumot állított össze, mely előre magánjellegű volt.

(Folytatása következik.)

Marosi.

A „Székelyföld“ tárczája.

Hogyan csinálják a vidéki ujságot?

(Késerves tanulmány.)

Irta D. J.

A tisztelt előfizető kezébe veszi az ujonan megjelent ujságot, keresztül futja a a sorokat s közönyös hangon rámondja, hogy „nincs benne semmi“, a másik plane herbathoa helyett használja, t. i. mellette alszik el. A szépnem a tárczát nem találja elég élénknek, a politikusnak a szemle nem elég kimerítő, az agglégény unatkozva löki félre, mert nincs benne semmi pikáns „esetecske“, a féltudós sajnálkozva néz végig rajta, bele sem pillant, mert ő csak „Budapest“-et szokott olvasni; egyiknek az alakja nem tetszik, a másik meg irányával nincs megelégedve; szóval mindenkinek van valami kifogása ellene. Arról persze egyiknek sincs tudomása, hogy némelykor mennyi bajjal lehet egy ily számot összeállítani.

Társadalmi életünk pang, az időjárás pompás, a rendőrség jól viseli magát, rablás, gyilkosság egy világért sem fordulna elő, semmi országos szorencsétlenség, semmi nevezetes esemény; egyik nap olyan, mint a másik; tehát miről lehessen valami okosat írni?!

Le a lepellel, hogy lássa a t. olvasó közönség, hogy mily közdelmekkel kell egy vidéki lapnak élni!

Itt az idő, a lapot már szedni kell. A szerkesztő gondterhes fejét kezére hajtva, borongó pillantást lövel a sötét jövő titokteljes méhébe; oh, de nem tudja áttörni ama titok fátyolát, hogy t. i. mivel fogja a jövő számot megtölteni. A szerkesztő feje háborog s „egymást üzi benne a sok gondolat“, oh de a sok közül oly nehéz választani! Az idő mulik s minden perc újabb gyötrelmeket hoz. Miről írjon, mikor nincs eszme? A szerkesztő felemeli bus arcát, vágó pillantást lövel az egekre, mintha onnan várna egy szabadító eszmét, melyet vezéreziknek fel lehetne dolgozni. Az ég azurja nyájasan mosolyog le rá, de eszmét nem ad. Tekintete most a földre süllyed, az ablakon tekint és lát, és a mit lát, attól arca hirtelen felderül. Mint mikoron a bakter nagy éjszaka idején pipára akarván gyujtani, tüzet csíhol és a fellobbanó láng arcát megvilágítja, azonképen derül fel a szerkesztő arca. Jogosan merülhet fel itt azon kérdés, hogy tehát mit látott? Látott egy hölgyet elhaladni ablaka alatt, ki „a divat legújabb vívmányai“ által felékesítve, beburkolva, bepáncélozva, kifestve és békóba verve haladt végig, mint egy mozgó kirakat. A szerkesztő nézi, nézi hosszasan a lengő alakot, lelkében eszme kél s ajkai melán suttogják: . . . a társadalom, a fényűzés . . .

A kolozsmonostori m. kir. gazdasági tanintézetnél az 1882—3-ik tanévre az 1. éves tanfolyamban nyolcz állami alapítványi ösztöndíjas és négy szabadhely megürülván, ezeknek betöltésére az igazgató pályázatot hirdet.

Ezen helyek elnyeréséért való folyamodványok következőleg szerelendők fel.

I. Az állami alapítvány-ösztöndíjas helyeket illetőleg:

Ezen helyeket az alapítvány értelmében kizárólag csak az erdélyrészi megyében született, iskolai tanulmányaikat sikerrel végzett, vagyontalan ifjak nyerhetik el. Az ösztöndíj áll: teljes élelmi ellátásból, az intézetbeni lakás, fűtés és világításból, a folyamodó által hozandó ágy- és törölköző-neműek mosatásából, esetleg ingyenes gyógykezelésből és a tanévek alatt tandíjmentességből.

Az ezen helyekért való bélyegmentes folyamodványokhoz melléklendő:

1. Iskolai bizonyítvány legalább 6 gymnasiumi vagy 6 reál, vagy 6 polgári iskolai osztályról, vagy a középfoku kereskedelmi iskola (Budapest, Brassó, Debreczen, Kolozsvár, Székely-Fehérvár, Temesvár) végbizonyítványa. Több osztályt vagy érettségi vizsgát felmutatók előnyben részesülnek.

2. Keresztelő levél a születési hely s legalább betöltött 16 éves kor igazolására.

3. Szegénységi bizonyítvány.

4. Orvosi bizonyítvány az egészséges ép testalkat igazolására.

5. Szülői vagy gyámi nyilatkozat, hogy a folyamodó részére a szükséges kerti kézi eszközök (kés, olló, körülbelül 4 frt érték) beszereztetnek s 5 frt biztosíték a tanulónak a pályá végeztével, vagy egészen vagy a rontási érték letudásával visszaadatik.

II. Az intézeti szabad helyeket illetőleg:

Ezen helyek élvezetében az erdélyrészi megyéken kívül születettek is részesülhetnek. A szabadhely áll havi 18 frt

Oh, te dicső társadalom ezernyi bajaidal s félszégeiddel, minden időben te valál minden vezérezikken tűnődő vidéki szerkesztő megmentője!

A szerkesztő átszellemült arczezal ragad tollat, neki megy a szegény ártatlan társadalomnak, megkorbácsolja ferdeségeit, betegségeiről diagnoszt csinál, recipét ír, hogy miképen lehessen gyógyítani, s az így elkészült orvosság szép cziczeröbetükben a közönség elébe tálatatik csak tessék bevenni, mert a beteg társadalom bizonyára meg fog gyógyulni töle.

Még egy pár szó s még egy hatalmas mondat a végére s kész a — — vezérczik. Egy gonddal tehát kevesebb!

Tárczáról nem kell gondoskodni, azzal bővön ellátják a lapot a vidéki zsenik. A természetet egyszerűen bájjai, az illatár, a madárdal, a fűzfák lágyan suhogó lombjai ezernyi eszmével töltik el a vidéki költői lelkeket, melyek aztán mind, mind a vidéki lapok tárczarovatában nyernek vers alakjában kifejezést.

Hogyne, mikor oly könnyű a verset csinálni, a kinek egy kis „andung“-ja van hozzá! Egy vidéki poetának egy verset megcsinálni annyi, mint semmi. Kikerés két szót, melynek „bütü“-je pázol, s ezzel megvan a rim. A két rim közü aztán berak annyi holdsugárt, csillagfényt, csermely-zugást és fülmilezokogást, mennyi csak befér, s ezzel készen van a vers.

élelmi költség lefizetése mellett ugyanoly ellátásból, mint a minőben az ösztöndíjasok részesülnek.

Az ezen helyekért való 50 krral bélyegelt folyamodványokhoz melléklendő:

1. Iskolai bizonyítvány, mint fennebb.

2. Orvosi bizonyítvány.

3. Szülői vagy gyámi nyilatkozat, hogy a folyamodóért a fentebbi szükséglet beszerzésén s a biztosítékon kívül a havi élelmi pénz előlegesen s a félévénkénti 10 forint tandíj pontosan fog fizettetni.

Ezen ügyben való folyamodványok f. évi július hó 15-éig a m. kir. gazdasági tanintézet igazgatóságához Kolozsmonostoron (u. p. Kolozsvár) benyújtandók.

Ez alkalommal egyuttal tudattatik, miszerint a tanintézetre kül-hallgatók is felvétetnek s számukra a beiratkozási határidő f. év október 1—10-ig tart.

Az intézeti „Szabályzatok“ kívánatra megküldetnek.

Házi ipar a népiskolában (tekintettel Csikmegyére).

(Folytatástól a csikmegyei tanító-testület csiki járáskörének 1882. május 20-án tartott gyűlésén.)

(Vége.)

Három ízben kérvényezett a megyei tanító-testület a nagym. vall. és közokt. miniszteriumnál, hogy Csikban háziipar-póttanfolyam rendeztessék a tanítók számára, de mindannyiszor eredménytelenül. Hogy tehát a csikmegyei tanítók a népet házi iparra nem taníthatják, nem ok az okai.

E tekintetben még csak Csikmegye nemes törvényhatósága tehetne, ha néhány tanítót a nagy szünidők alatt minden évben kiküldene egy-egy háziiparág eltanulására. Ez uton lehetne előbbre vinni az ügyet. E nélkül pedig, ha sem a kormány, sem a törvényhatóság segédkezet nem nyújt: hasztalan minden javaslatunk és töprenkedé-

Próza dolgozatokban még nagyobb a választék. Beszélyek, karezoatok, rajzok gomba módjára teremnek. A szerkesztő kiválasztja egyik helyesebb írás „fiatal tehetség“ művét, a kéziratot pontokkal, vonásokkal, felkiáltó jelekkel ellátja (no, mert a nagy szellemek efféle apróságokra nem figyelhetnek) s ráírja, hogy közölhető, s ezzel a tárczarovat sorsa is el van dölve.

A levélhordó megérkezik, hozza a postát. A szerkesztő előbb a leveleket veszi vizsgálat alá. Versek, beszélyek csak úgy ömölnek ki. Legjobban az elegáns, illatos levelektől fél, mert az ékes burok alatt rendszeren rossz versek lappanganak s nőkkel szemben oly nehéz az igazságot kimondani! A postával érkezett leveleket a szerkesztő rendre veszi. Az egyik beismerve gyengeségét, szerényen esedezik; a második, támaszkodva eddigi sikeres működésére, követeli, hogy cikke a jövő számban napvilágot lásson; a harmadik meg azon szerény ohajának ad kifejezést, hogy tekintve több versben közölt verseit, jelen dolgozatáért egy kis szerény díjcskát is elvállalna. A szerkesztő egy keserű pillantást lövel szive tájékára, hol több rendbeli fizetetlen számlák társaságában tárczája szomorkodik, s boszusan löki félre a követelő levelet.

A sok csillagsugáron nyargaló, langy fuvalmaktól duzzadó s zefir-, virág-és egyéb jóféle illattal kibélelt költői eszmék között találkozik egy-egy realis gondolat is. Egy

sünk; ha csak azon frázissal nem akarjuk biztatni tanítóinkat, hogy magán szorgalomból igekezzenek elajátítani némely háziiparágakat.

De melyek legyenek azon háziiparágak, melyeket a csikmegyei tanítók elajátítván, haszonnal taníthatnák rá népünket?

Véleményem szerint a következők lehetnének:

1. Fafaragás (séta-botok, esernyőnyelek faragása, gyermekjátékok készítése, butorrészeteknek a műfaragás elemei alapján előállítás).
2. Doboz- és szitakéregkészítés.
3. Vesszőfonás.
4. Szalmafonás.
5. Szitaszövés és rosta készítés.
6. Kőfaragás (kőhasítás és csiszolás).
7. Kötélfonás.
8. Kefekötés.
9. Sajt készítés.
10. Méhtenyésztés (mézzel való bánás, viasznyerés és értékesítés).

Ez utóbbi, igaz, hogy szorosan véve nem sorolható a háziiparágak közé; de nézetem szerint mindegy az, akár mint háziipar, akár mint a mezei gazdaság egyik ágát tekintve, tökéletesítésére törekszünk s meghonosítását ajánljuk.

Az itt elősorolt háziiparágak egy némelyikét Csikban már is művelik, azonban nagyobbára öntudatlanul és kellő szakértelem hiányával.

Mily jövedelmező iparág lehetne például, — hogy csak egyre terjedjen ki tüzetestebben — a kőfaragás, ha kellő szakértelemmel volna művelve? Kőfaragóink az ősi eszközökkel bárdolatlan, idomtalan és izlés nélküli példányokat állítanak elő, s így is tudnak piacot kapni munkájuknak; mennyivel nagyobb volna a kereslet, ha ugyanazon példányokat izléssel és szakértelemmel párosulva állíthatnák elő?

De nem szükség, azt hiszem, egyenként bizonygatnom a fenn elősorolt háziiparágak fontosságát. Azt bizonyítás nélkül is átlátja megynék minden értelmes polgára.

Fontosabb annál a kivétel mikéntje.

Véleményem szerint a kivétel következő módokon volna lehetséges:

a) Miután a népiskolai oktatás legfőbb célja egyrészt a jól írás, olvasás és számolás: könnyű, sőt üdvösebb volna, hetenként 4—5 elméleti órában legalább a három felsőbb évfolyam növendégeit a háziipar valamely ágában oktatni. E mellett az ismétlődő iskolások kizárólag a háziiparban taníthatnának. Még pedig egy iskolában nem több, csupán egy iparág volna meghonosítandó.

b) A háziipar, hogy állandó sikere legyen, véleményem szerint maguknak a

tanítóknak kellene tanítani; tanfolyamok lennének rendezendők tanítóink számára, a nyári nagy szünidők alkalmával, évenként 2—3 iparág eltanulására. Azt hiszem, minden tanító készséggel igekeznék, legalább egy-egy iparágat elajátítani, melyet aztán iskolájába bevinne. Így két-három év alatt Csikmegye összes tanítósága képes volna valamely iparágat iskolájában tanítani, idővel pedig községében meghonosítani.

Ezt elérni csak a nagym. vall. és közokt. ügyi minisztérium segítségével lehetne. Ha ez nem volna kieszközölhető, akkor is reményelek egy módot, melylyel alkalmat nyerhetnének tanítóink évenként egyes iparágakban jártasságot szerezni. Reményelem ugyanis, hogy ha egyesek megynék nemes törvényhatóságához fordulnának segélyért a végből, hogy ezen, vagy azon ipartelephez akarnak eljutni tapasztalás, tanulás és a végett, hogy ismereteket itthon, iskoláinkban érvényesíthessék: megynék törvényhatósága — mint már számtalan esetben tanúsította — készséggel tenne eleget a kérésnek s így is lassanként és évenként több-több tanító lenne képesítve a háziipar oktatására.

Vagy tegye magáévá tanító-egyletünk az ügyet. Kérje kisgyermek tanfelügyelőnk pártfogását azon tanítóink ügyében, kik a háziipar valamely ágában oktatást akarnak szerezni s e végből segélyért folyamodni, maga az egylet járjon el. Kérve nyeljezen és saját testülete befolyását használja fel az illetők ügye érdekében. Ezt azért is látnám célhoz vezetőbbnek, mert meg vagyok róla győződve, hogy a testületi fellépés sokkal meggyőzőbb, mint egyesek buzgólkodása.

Ezekben kívántam a kérdés megfejtéséhez járulni. Véleményemet és javaslatomat ajánlom tanító-testületünk becses figyelmébe. Tegye eszmecsere tárgyává. Ha egyebet nem, annyit reményelek, elértem vele, hogy az ügyet felszínre hoztam.

N. I.

A korcsolya-egylet bálján.

K.-Vásárhely, 1882. május 29-én.

Asszonyom!

Kegyed, a kedves Drágos Eleknével, Szöcs Vilma kisasszonnyal, a kikhez csatlakozik az a mindig disputáló Dobay Lajosné, meg — aztán Kovács Dani, Dobay János, Jancsó Géza (a báró) és társai; kegyedék, mondom, nyár elején korcsolya-bált rendeznek az olvasó-egylet javára, a min idegen földről oda szakadt utas ember hártalanul jól mulat, pedig mikor

halál s egy nehéz sebesült ... ez már érdekes, ez menni fog.

„Elzüllött élet” ... a bűn idealizálva; ez is tetszik mai napság a közönségnek. Menni fog.

Óriási botrány! ... „Kocsi-elgázolás” ... „Felakasztotta magát” ... mind érdekes, ezt szereti a közönség.

Igy lassanként megtelik a hirrovat is s a szerkesztő megkönnyebbült lélekkel távozik.

Másnap megérkezik a kefelenyomat, a szedési hibákat ki kell javítani. Ez a legpogányabb munka, mit valaha feltaláltak. A szerkesztő kétségbeesett pillantást vet a kijavítandó 10 hasábra s kinjában akkorát sohajt, hogy a 10 hasáb 10 felé repül. Hosszas készülődés után végre hozzátog. Angyali türelemmel végig olvassa a csillogó-villogó zengő tárcázát s rá a gyapjúnnyírás alapműveleteit, a hajmeresztő gyilkosságok után a honboldogító eszmék jönnek s a keleti kérdés után közvetlenül egy másik kérdés következik, hogy t. i. mivel lehet a kerti bolhákat legezelszerűbben kipusztítani stb. stb., s ezeket a tanulságos, szép dolgokat mind keresztül kell olvasni s a hibákat kijavítani. Végre ezzel is készen van. A szerkesztő feje lángol s agyában a holdsugár, a gyapjúnnyírás, a keleti és földibolha-kérdés, a gyilkosság és humanizmus örült tánczra kelnek s majd szótlanul fejt.

belépett a kegyetek társaságába, egészen ismeretlen vala.

Ez az ismeretlen idegen ember én valék.

Mondja meg tehát, asszonyom, miért rontotta el az én egészen jó mulatságot azzal, hogy a referáda tisztét én reám parancsolta? ... Miért!? ... Én kegyedet soha sem bántottam; nagy gyönyörűséggel élveztem azt az egy pár pillanatot, melyet nekem szentelhetett discursus végett; mindig állandó híve valék ama kolozsvári élvezetes piknik óta, a mikor még én is zajos ember voltam; elismertem, hogy kegyed a legszebb fehérszép Kézdi-Vásárhely városában; kijelentettem, hogy a szemembe még most sem merek belepillantani; s jól tudja, minő boldog valék ama csárdás alatt, mialatt kegyeddal táncoltam s derekát átölelhettem! ...

En nem tudom, miért!?!

A referáda a hatalmas dolog, asszonyom. Nem azért, mert irással jár, hanem mert ha valamennyi szép asszony érdekeinek meg nem felelünk: nagyobb veszedelemnek tesszük ki magunkat annál, mint mikor én kegyednek azt mondtam, hogy kegyed, asszonyom, lelketlen egy asszony!

Kegyed is ott volt. Szükségtelen elmondanom tehát azt az izlést és csint, melylyel a terem ékítve vala, elkezdve a lépcsőzet fenőfagyalas díszétől, keresztül a világítás- és tükrökön egész a szökőkútig, mely a terem baloldalán volt felállítva. Engem egészen meglepett mindez! De meg főként az a kibeszélhetetlen jó kedv, melylyel kegyetek mulatni szoktak! De hisz kérem, én mintha csak teremtelennék arra, hogy Kézdi-Vásárhelyt bálba járjak. El is jövök nemsokára ujjalag.

De meglepett még egyéb valami is. Az, hogy a városi közönség igen kis mértékben képviseltette magát. A vidék inkább szeret, úgy látszik, korcsolyázni — nyárban.

Nemde, asszonyom, egyet ért kegyed velem abban, hogy a bálanya, Kőnczey Miklósné ő nagysága (Szentlélekéről), sem szeretetreméltóság, sem nyájasság dolgában nem engedett elsőseget maga felett és hogy a rendezőség ő nagyságának nagy köszönettel lett adósa, hogy az estély fénye- és sikeréhez hozzájárult?

Ha felelt volna kegyed, elmondom, hogy ott volt Drágos Elekné, aztán Szöcs Vilma, Kassay Ilka és Emma, Kovács Etelka kisasszonyok, Márton nővérek, Fejér nővérek, Dobay

*) Azaz hogy csak a kaszinótagok hiányoztak. Hiában, nálunk ez így szokás. Szép szóval segítünk a közügyeken. Szerk.

— El innen a szabad levegőre! — nyög fel az elkinzott ember és menni készül. E perczben a szedő gyerek lép be, jelentve, hogy még 50 sorra van szükség.

A ki önközül, nyájassal olvasóim, némileg járatos az újságcsinálás mesterségében, tudhatja, hogy ez a „még ötven sor” képezi a szerkesztő boldogtalanságát. Még ötven sort írni akkor, midőn feje egy nagy chaos, midőn szeme már nem lát, midőn keze már nem képes a tollat megfogni s midőn már minden tárgy ki van merítve.

A szerkesztő, mint bösz tigris, rohan a kiadó hivatalba. Mindent feldönt, a mi utjában akad. Nem lát és nem hall. A boltok előtt felállított ládákban megakad és majdnem elesik.

— Megvan! — kiált diadalmasan s egyenesen megy a szerkesztőségbe és 30 sorban szépen kifejti, hogy mennyire veszélyes a közbiztonságra nézve a járdákon heverő sok láda, 20 sorban pedig ajánlja a rendőrség figyelmébe ezen esetet s ezzel a „még ötven sor” is megvan.

Végre a lap elkészül, már a gépben van s annak vidám csattogása közt édes nyugalommal hátradül székén s szivarából óriási füstfellegeket eregetve, gondolkodik a jövő szám vezérezikre felett.

Lajosné, ifj. Jancsó Mózesné, Kősa Mózesné, Pethő Zsuzsa (Torjáról), Kőnczey Józsefné, Kovács Károlyné, Kőnczey Zsuzsa és több más szép asszony és szép leány.

Valóban, asszonyom, a rendezőség férfi tagjai is megérdemlik ugyan, hogy kegyed elismerést szavazzon nekik, de még annak női tagjai is.

Az valami különös, hogy milyen institúciókkal bírnak kegyetek: nők által rendeztetik a II. négyest. Hisz az például valóban igéző szép, mikor Szöcs Vilma vagy Kovács Etelka k. a. kiáll és fehér hattyus legyezőjével gárdot véve, azt mondja: Első kolonn, urak, innen meg a nők! Ilyen vezényszóra nem sokáig vár az ember, hogy lába helyett szíve indulatba jöjjön.

Ennyi az egész, asszonyom. Most még csak egy kért. Ha találkozik azzal a szép kisasszonnyal, ki nekem azt a szegfűt adta, mondja meg, hogy megvan az a virág ma is, meglesz holnap is és mindig.

Szívesen köszöntöm kegyedet.

Allán Bert.

Levelezés.

K.-Kurtapatak, 1882. máj. 26.

Tekintetes szerkesztő ur!

A háromszékmezei „kézdi-orbai róm. kath. tanító-egylet” f. évi máj. 10-én tartó 29-ik vándorgyűlésén K.-Altörjén. Ez alkalommal a lelkészek közül jelen voltak nyolczan, u. m. Föt. Mihácz József altörjai, Rápolty Ferencz szárazpataki, László József alsernátoni lelkész urak, Dávid Sándor polyáni, Schüller István szentléleki, Tamás Dávid berecki, Máté József nyujtói és Benedek Bálint altörjai segéd lelkész urak. A kerületi tanítók közül jelen voltak 34-en. Mielőtt az értekezlet megkezdődött volna, a templomba vonult a már megérkezett tanítói személyzet, hol a helybeli plebános, Föt. Mihácz József ur olvasott szentmisét, mi alatt a tanítói kar összhangzatos éneke szívet, lelket emelően hangzék el.

Ezután az iskola egyik termébe vonultunk be, mely csaknem zsúfolásig megtelt. Itt az elnök szép megnyitó beszédében a nevelés, oktatás, valamint a haladás és összetartás körébe eső dolgokat fejtegetvén, szívesen üdvözölve a t. gyűlést, nemkülönben a vendég urakat, a gyűlést megnyitottak nyilvánítá.

Ezután főtiszt. László József, alsernátoni lelkész indítványozza, miszerint az elnöki megnyitó beszéd jegyzőkönyvbe ittattassék; mit a gyűlés szívesen osztván, az indítvány egyhangulag elfogadtatt.

Tárgyak voltak:

1. Elnök felhívja alelnököt, miszerint foglalná el helyét, mert el lesz foglalva; minek következtében Bokor János, egyel. elnök a számtanból tartott gyakorlati tanítást, melynek kapcsán a bírálatok meg-ejtése a tanítások bevégezése utáni időre határozottat.

2. Ennek következtében más terembe vonultunk át, hol Solyom József a számtanból tartott gyakorlati tanítást, a melylyel míg foglalkozék, a csevegésben, játszásban szórakozást kereső 5-ik, 6-ik osztályt (fiu) a vallástanból, a 3-ik, 4-ik osztályt a magyarnyelvből hallgatóságos munkával, nagy ügyességről tanuskodó methodussal foglalkoztatta.

3. Kovács Ferencz peselneki közs. isk. tanító szavalt „A tudós macskája” című költeményt Arany Jánostól, mely szavaltat a gyűlés elismerését fejezte ki; minek végeztével elnök felszólítására ugy a vendég urak, mint a tanulók visszavonultak.

Néhány eszmecsere után a Bokor Jánosé „jeles”-nek és a Solyom Józsefé „dicséretes”-nek nyilvánítottatott.

4. Elnök felhívta egyleti aljegyzőt a téli gyűlésről felvett jegyzőkönyv felolvasására, mely helyben hagyatott és hitelesítettett.

5. Indítványoztatik, hogy 1882. márcz.

24-én szélhűdés okozta tehetetlenségben elhunyt boldog emlékü, volt erdélyi román. püspök, nagym. Dr. Fogarasi Mihály elhalálása fölött a gyűlés jegyzőkönyveleg fejezte ki fájdalmas részvétét, e fölötti fájalmát, melynek kapcsán az új püspök fölötti öröm is jegyzőkönyveztesék; ezen indítvány egyhangulag elfogadtatott.

6. Az indítványok során a gyűlés meghatározta, hogy ezután a hol a gyűlés meg fog tartatni, a két tanító közül az egyik felolvasást, a másik mintatantatást köteles tartani, a hol pedig csak egy tanító van, nevezett kötelesség bármelyikét választhatja az illető; tehát ezen határozat fogadtatott el.

7. Elnök bemutatja a gyűlésnek az 1881. évi aug. havában tartott országos „tanítói képviselői közgyűlés munkálatai” című könyvet, melyet nagys. és főt. Bálint Károly cz. kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő, kerületi főesperes, tanító egyleti tiszteletbeli elnök és kézdiszentléleki plebánus ur kegyeskedett sajátjából, mint a szerény néptanítók zászlótartója, az egylet könyvtárának ezen mindnyájunkra igazán érdekes munkát megküldeni, mely munka nagy örömmel fogadtatott; valamint nem mulasztotta el a gyűlés meghatározni azt, miszerint jegyzőkönyveleg mely és hány közzétételét fejezze ki a kedves főpápnak, a derék vezérnek, a páratlan kitűnő tanügyi férfinak, ő nagyságának ebbeli jószágáért is, melynek végeztével elnök újból bemutat a gyűlésnek 100 drb. „Egy két jó tanács” című könyvet, mely 1882. márcz. 24-én érkezett ő nagyságához és 138 sz. a. a tanító testület között leendő kiosztás végett egyleti elnökhöz küldetett, mely alkalommal nagyobb része kiosztatván, a többi könyvtárnok T. Hamar Bálint az előbb megnevezett könyvvel együtt számadás kötelezettsége mellett át is vette.

8. Ezek után elnök felhívja a választmányt és tisztségviselőket, hogy mikor körözetet fog szétküldeni, sziveskedjenek a központi helyen a kitűzött időben megjelenni a könyvtár és pénztár felülvizsgálására.

9. Elnök tisztelettel felhívta jelen gyűlést, miszerint az ősi vándorgyűlést hol kívánják megtartani? A sorrendből kitérni nem akaró t. tanítói testület Futásfalvára szavazott, mely határozat az illetők által el is fogadtatott.

10. Egyéb tárgy nem lévén, elnök buzditólag hatott a gyűlés tagjaira s a gyűlést bezártnak nyilvánította.

Végre 50 kr ebédij fizetése mellett közös étkezés volt az egyleti elnök urnál, a hol fűszeres toasztok emelték a hangulatot. Ebéd után baráti kezet szorítva, a vizsontlátás édes reményében szétoszlának.

Közi: Kovács Antal,
egyl. aljegyző, közs. isk. tanító.

Mindenféle.

— Id. Tóth Mihály, K.-Vásárhely egyik köztisztviselőben álló polgára, 3 évi súlyos szenvedés után f. hó 3-án reggel meghalt. Temetése f. hó 5-én fog megtörténni. Béke poraira!

— A csiksomlyói pünkösdi bucsunak az idén az idő nagyban kedvezett. Sokan is gyűltek össze a hivek Csikból, Háromszékről, Udvarhelymegyéből, sőt még Maros-Tordamegyéből és távolabb vidékekről is. Mintegy 20 ezer bucsunjáró ájtatoskodott a szent hegyen, a kápolnáknak s benn a ferenczrendiek fényes templomában. Haynald bibornok kilátásba helyezett megjelenése ezuttal elmaradt, talán jövő évre. A bibornoknak ohajtása, hogy még egyszer a somlyói bucsun részt vehessen.

— Nekrológ. Csiktaploczai Lázár Domokos és neje: Gyárfás Berta, valamint gyermekeik: Miklós és Mariska szomoruan megtört szívvel jelentik, hogy forrón szeretett fiók, — testvérök, a mindenki által szeretett gyermek, szülőinek és tanárainak öröme, büszkesége: Lázár Andor, a csiksomlyói főgymnasium I. osztályos növendéke, — életének 11-ik évében május hó 29-én néhány napi betegség után meg-

szűnt élni. — Temetése május 31-én d. e. 9 órakor közrészvét mellett történt. A sirnál egy felgymnasiumi tanuló mondott beszédet. A ronszoló toroklob áldozata lett a szép reményű s valóban korát tuhaladó képességgel és vas-szorgalommal megáldott gyermek. Annyi komoly törekvéssel látott mindennapi iskolai feladatai után, hogy szülőinek inkább tartóztatniok kellett a folytonos komoly foglalkozástól, mintsem arra korához mérten nógatást, vagy ösztönzést várt volna. Természetes, hogy annál nagyobb a szerető szülők fájdalma kedves gyermekük elvesztése miatt. Fájdalmaukra szolgáljon némi enyhítésül azon közrészvét, melylyel a szomorú eset miatt mindnyájan viseltetünk.

— A kézdívasárhelyi kereskolya-egylet f. hó 18-án az Unió-kertben májálást rendez. Ezen mulatság zártkörű leendő, s külön meghívók fognak annak idejében szétküldetni. Belépti díj személyenként 50 kr, csatládjegy 1 frt 50 kr. A rendező bizottság.

— A kézdívasárhelyi kereskedők általános panaszokodnak, hogy a Káson rétjén felvezető uton a hidak oly rossz karban vannak, annyira megvannak rongálva, imitt-amott úgy be vannak szakadozva, hogy azokon közlekedni emberre és lóra egyaránt életveszélyes. Felhívjuk a hatóság figyelmét rá!

— A földművelés-, ipar és kereskedelmi miniszterium közlebről a csikmegyei gazdasági egylet számára egy alagsó-sajtót küldött. Csikban pótolhatlan hasznát hajtana az alagsóvezés, ha ugyan egyesek és községek nem irtóznának maig is annyira az újításoktól. Egész testületek vannak az Olt mentén, melyekből semmi hasznát nem lehet huzni a mély ingovány és posvány miatt, míg alagsóvezés a legtermékenyebb réteket lehetne belőlük alakítani. Csik-Taplocza község volt az első, ki megkezdte a lecsapolási előmunkálatokat s habár ama munka is ma még csak a kezdet kezdetén van, mégis lehet észlelni a kilátásba helyezett előnyt, melyet az elvégzendő lecsapolási munka fog nyújtani ugy a községnek általán, mint egyeseknek.

— Babona. Azon ötletből, hogy gr. Teleki Sándor az „Ellenzék” és a „Budapesti Hirlap” tárcájában tárcázikket irt a babonáról, megjegyezni kívánom, hogy itt K.-Vásárhelyt is van egy „nagyságos ur”, ki egyszersmind uzsorával is szokott foglalkozni s kihez faluról közelebb hozta be egy református gazdag székely birtokos a feleségét, hogy „olvasson felette” a hideglelés ellen. A székely beszélt, hogy a fennti „nagyságos ur” még egy izben elolvasta a hideglelést a feleségéről. Ajánljuk ama „nagyságos ur”-at a rendőrkapitányság becses figyelmébe. Nem o.

— Gyászhir. Filipescu Gábor m. kir. honvéd hadnagyot és családját szomorú veszteség érte. Három éves Gábor fiók f. hó 1-én három napi betegség után meghalt. Temetése f. hó 3-án volt. Fogadja részvétünket.

— A csiksomlyói román. kath. tanítóképezde és főlemlé iskola zárvizsgái következő napokon fognak megtartatni: 1) június hó 1-én a tanítóképezde III. osztályának osztály vizsgája; 2) ugyanezen osztályának június hó 14, 15, 16 és 17-én írásbeli, 22 és 23-án pedig tanképesítő szóbeli vizsgája; 3) 20-án a II. osztály és 21-én az I. osztály vizsgája. A főlemlé iskola IV. osztálya június hó 26-án, III. osztálya 27-én az I. és II. osztálya pedig 28-án fogja megtartani zárvizsgáit. Csik-Somlyón, 1882. évi május hó 30-án. A tanítóképezde igazgatósa.

— Vértelítő esemény fordult elő közelebről Tisza-Eszláron. Néhány nappal eelőtt egy Solyom Eszter nevű szolgáló nyom nélkül eltűnt. Azon hír kelt szárnyra, hogy a zsidó sakter ölte meg, még pedig vallási fanatizmusból azon célra, hogy a keresztény vért a zsidó vallási szertartásoknál használják. A lakosság felbőszült a hirre, a törvényszék pedig megindította a vizsgálatot. Később azt a hírt is költötték, hogy a leány megkerült, de nem volt igaz. Solyom Eszter eltűnése ma sincs tisztázva, de minden jel arra mutat, hogy gyilkosság áldozata lett. A szenziós eset genezise ez: A leány eltűnése után a zsidó egyházi 6 éves fiának fecsegése alapján elrendelték a vizsgálatot. Kihallgatták mindeket Scharf Józsefet, a zsidó hitközség egyházi szolgáját, ennek nejét és 16 éves fiát, valamint Schwarz Salamon saktert. Eleinte valamennyien makacsul tagadták, hogy ők a leányt látták volna. A vizsgáló bíró azonban a tanuvallomások alapján elrendelte letartóztatásukat. Scharf József tizenhat éves fia Reeski András csendbiztos közvetlen felügyelete alatt volt, ennek házában és másnap kellett volna a foglyoknak Nyíregyházára szállíttatniok. Vacsora közben a fiú, ki a cselédekkel étkezett, ezek előtt önként kijelentette, hogy ő kész mindent bevallani. A csendbiztos ezt hallván, azt mondta, hogy ez nem elég, de kész-e a vizsgálóbíró előtt is vallomást tenni? És a midőn erre a fiú igenlőleg válaszolt, a csendbiztos erről értesítette a vizsgálóbíró, a ki azután megjelenvén, nyomban jegyzőkönyvbe vette a fiú vallomását. Vallomása lényegileg a következő: Hat éves öccsének elbeszélésével. Midőn Solyom Eszter ama végtelen napon a zsinagóga előtt elhaladt, behívta őt egyházi felesége és arra kérte, venné le a tűzhelyről az ételt, miután szombat lévén, neki (az asszonynak) nem szabad hozzá nyulni. A mint Eszter a házba belépett, Scharf József, az egyházi, megragadta őt, hátrahúzott kezét és betömte száját, hogy ne kiabálhasson. Este azután átvitték a leányt a zsinagógába, ott a pitvarban az asztalra fektették. Schwarz Salamon elvágta torkát, vért pedig egy nagy csuporban fogták fel. Hogy azután mi történt, arról a fiú semmit tud. Őt nem bocsátották ugyan a zsinagógába, a midőn ez ott végbement, de a kulcslyukon benézett és mindent látott. Hir szerint a hulla megkerült volna. Tiszadobon a halászkok egy fiatal leány hulláját fogták ki a vízből. A hulláról hiányzott a fej. A halászkok elásták a hullát. Ennek folytán a vizsgálóbíró elrendelte a helyszíni szemlét, s e célból ki is szállott egy bizottság Tisza-Dobra, hogy a hulla azonosságáról magának meggyőződést szerezzen. Idáig minden körülmény a mellett látszik bizonyítani, hogy a sakter ölte meg a leányt. E mellett bizonyít az is, hogy a környéken lakó zsidók „bizonyos célra” pénzügyűjtést kezdtek s ezen pénzből Lichtman nevű József zsidó Solyomsinának (az eltűnt leány anyjának) ezer forintot ígért, ha egy más leányt eltűnt leányául elfogad s azt vallja, hogy leánya megkerült.

— Patkány egy nő gyomrában. Egy java korában levő vázsonesléd ment közelebről hajnalban a budapesti Rókus-kórház felvételi irodájába, s ott az orvos előtt térdre borulva, kérte, hogy mentse ki őt borzasztó helyzetéből, mert — úgy mond — alig feküdt le az este, midőn egyszerre csak nyitva feledett szájába valami állat bemászott. Odakapott, hát egy nagy csunya patkány volt, mely már fejével torkán igyekezett lefelé jutni. Ő megragadta a patkány farkát és huzta visszafelé, de sikertelenül. Rettenetes küzdelem fejlődött ki közöttük, mely végre annyira kimerítette őt, hogy kénytelen volt a patkány farkát eleresztetni s ekkor az egyszerre lecsuszott a torkán és most a gyomrára rágta rettenetes módon. A szegény asszonyt a megfigyelő osztályban helyezték el.

Gazdaság és kertészet.

Az ujonan ültetett fákat most már meg kell vizsgálni, hogy mily állapotban vannak; ha lazán állanak vagy feloldatra hajlanak, a kellő helyen alkalmazott lábnyommal lehet rajtuk segíteni. A szárazság kezdete előtt az ujonan ültetett fák körül a földet szalmával, polyvával vagy másféle laza anyaggal be kell fedni, hogy a szárazság által ki ne száritassék. A földnek ilyen befedése egyfelől akadályozza a gyom fejlődését, másfelől pedig feleslegessé teszi a fának öntözését.

A pinczék szellőztetését nyáron nem nappal, de éjjel kell végezni. A nappali meleg levegő ugyanis sokkal több vizgót

tartalmaz az éjjeli hűvösnél; ha aztán a vizgózokkal telt meleg nappali levegő a pinczébe jut, a vizgózok a hideg falakra lerakodnak és a rendszeren a nélkül is elég nagy nedvességet csak fokozzák és így a pincze a száradás helyett még nedvesebb lesz.

A gyümölcsösök tulterhelt fákon a ritkítást lehetőleg korán kell végezni. Ezen a szép gyümölcs természetes mulhatlanul szükséges műtétet ritkán viszik véghez oly mértékben, mint kellene; legtöbb gyümölcstermelőnek pedig fogalma sincs róla. A ritkítás javítja a gyümölcs minőségét s az egyes gyümölcsök után sokkal nagyobbra nőnek, mint a nélkül. Szükséges ez különösen fiatal fáknál, melyek csak most kezdenek teremni, hogy a túlságos sok gyümölcs által növekedésük kárt ne szenvedjenek.

A sertés-legelőről nyáron át két dolgot nem szabad elhagyni, t. i. a dörgölődő fákat és a sós vályukat. Az elsőkről nem szólnak semmit, mert a ki látott nyáron egy csűrhet, az tudja, hogy az ily dörgölődő fák mellett csaknem mindig látnak egy sertést, mely egész élvezettel vakarózik. Ha ily fák nincsenek, a sertést a felszedett élősdiek annyira háborgatják, hogy enni sem igen tud tőlük és csak szaladgál ides-tova. A sós a sertéseknek szint-oly szükséges, mint más házi állatoknak, pl. juhoknak, ökröknek stb., s gondoskodni kell, hogy abból eleget kapjanak, különösen nyáron, mikor a zöldszéggel nem vesznek fel annyi sőt mint télen a compactabb eledelkekből. A ki másképp nem juttat sertéseinek sőt, jól teszi, ha legelőn adja ezt nekik. E célból igen jó az itató hely körül néhány lapos vályut felállítani, mert ha a sós földre hintetik, sok meg belőle veszendőbe.

A gyümölcsfák gyűrűzésének hatásáról egy német gyümölcstenyésztő igen kedvezőleg nyilatkozik. „Nyolcz év óta kisérlek figyelemmel — úgy mond — egy almát, mely agyagos szántóföldön állva, igen buja növesű. A fa alatti talajban rendszer mezei veteményeket termesztetek. A fa minden évben tele volt virágokkal, de soha egyetlen egy gyümölcsöt sem tudott kifejlődni juttatni. Hallottam, hogy az igen buján növe gyümölcsfáknak a gyűrűzés igen jót tesz. Meghagytam tehát kertészemnek, hogy a kérdéses almának némi ágait erős sodronnyal kösse körül, másoknak pedig gyűrű alakban hántsa le a kérget. A kertész azonban csak a külső fekete kérget, tehát nem hancsot is, fejtette le; ezért egy pár galyról a kérget ujnyi szélességében egész a faig lefejtetem. A siker meglepő volt. Azon ágakon, melyek épen hagyták, valamint azokon is, a melyek sodronnyal lettek körülkötve, vagy csak a külső kéregre téve fosztattak meg, egyetlenegy gyümölcsöt sem lehetett látni, míg azon ág, melynek kérge teljes vastagságában egész a faig lezsedetett, igen sok almát termelt és érlelt meg. A meggyűrűzött ágak teljesen egészségesek maradtak.

A répmag csírázása s a talaj nedvessége közti összefüggés. A meleg befolyását a répacukorra tanulmányozva, Briem H. azon észleletet tette, hogy késő nyáron elvetett cukorrépmag száraz időjárás mellett, száraz talajban a kellő meleg dacára sem csírázott ki addig, míg a lehulló eső valamennyire meg nem nedvesítette a földet. Most tehát azt akarta megállapítani, hogy melyik a szárazságnak és a nedvességnek azon foka, melynél a répmag kicsírázása többé be nem állhat. E célból egyenlő minőségű, de különböző nedvességtartalmú földdel megtöltött porcellán-csészékbe vetett répmagot, s azokat 19—20° C. hőmérsékű szobában csírázni engedte. Az eredmény következő lett:

a föld nedvességtartalma %-ban	a napok száma, melyek alatt a mag kikelt nem kelt ki
22.3	11
10.7	4
17.1	5
15.0	4
12.8	5
11.8	5
9.9	8
7.3	15
6.2	
5.0	nem kelt ki

Briem ebből azt következteti, hogy 17—7° talajnedvesség mellett rendszerint gyorsan meg végbe a csírázás, míg e határokon túl mindkét irányban előbb csak a csírázás lassabbodása áll be, — 5°-nél kevesebb, 20°-nél nagyobb talajnedvesség mellett pedig a csírázás többé be sem követhetik. Ha a magot elvetés előtt vízbe áztatták, akkor még 5° talajnedvesség mellett is kicsírázott ugyan, de a földből elő nem bujt.

Piaczi árak

		Kézd. Vásárhely május 23.		Csik-Szereda május 31.		Sz. Udvarhely május 23.		Gy.-Sz. Miklós május 27.	
		frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.
Hecetliter	Buza) tiszta	9	60	10	—	8	50	10	30
	) elegy	7	20	—	—	7	50	—	—
	Rozs) tiszta	6	—	5	90	—	—	6	50
	) elegy	—	—	—	—	—	—	6	—
	Arpa) tiszta	5	20	5	75	6	—	6	50
	) elegy	—	—	—	—	—	—	5	50
	Zab	3	40	3	50	3	70	3	80
	Törökbuza	5	60	6	25	5	40	6	50
	Kása) köles	12	—	7	—	—	—	8	50
	) árpa	—	—	—	—	6	—	—	—
Kilógr. Darab	Borsó	7	—	—	—	—	—	—	—
	Lencse	12	—	—	—	—	—	—	—
	Fuszulyka	6	—	6	25	5	—	5	50
	Lenmag	—	—	12	—	—	—	10	—
	Kendermag	—	—	6	65	—	—	—	—
	Bükköny	—	—	6	—	6	50	—	—
	Pityóka	2	—	2	75	1	55	2	80
	Marhahus	—	40	—	36	—	40	—	40
	Disznóhus	—	44	—	40	—	48	—	48
	Juh-hus	—	—	—	—	—	—	—	—
Egy pár csirke	Szalona	—	70	—	80	—	—	—	70
	Fagygyu	—	32	—	72	—	—	—	38
	Malacz	—	—	—	—	1	30	—	80
	Lud	—	—	—	80	—	80	1	—
	Récze	—	—	—	—	—	—	—	60
	Barány) feje	—	—	—	—	—	—	1	66
	) fekete	—	—	3	—	3	—	2	20
	10 tojás	—	60	—	60	—	—	—	45
		—	15	—	15	—	13	—	15

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.
Junius 2-án.

Magyar aranyjárdék	119.60
Magyar vasuti kölesön	134.—
M. keleti vasuti államkötv. I. kibocs.	91.—
M. keleti vasuti államkötv. II. kibocs.	111.—
M. keleti vasuti államkötv. évi 1876	96.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.—
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	97.25
Temes-bánati földteherment. kötvény	98.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	97.—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	98.50
Magyar szőlődézmá-váltási kötvény	96.75
Magyar nyereség-sorsjegy kölesön	117.50
Tiszasabályozási és szegedi sorsjegy	108.75
Osztrák járadék papírban	76.20
Osztrák járadék ezüstben	77.—
Osztrák járadék aranyban	94.20
1860. államsorsjegyek	130.—
Osztrák-magyar bankrészvény	822.—
Magyar hitelbank-részvény	324.—
Osztrák hitelintézet-részvény	330.40
Cs. és kir. arany	5.65
20 frankos arany	9.50
Német birodalmi márká	58.50
London (2 havi váltókért)	119.70
Magyar papíráradék	86.20

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádebbő Ferencz,
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Sz. 109—1882.

T. F. E.

Hirdetmény.

A csik-tusnádi fürdőhelyiségben egy gyógycsarnok és vendéglő-épület, továbbá egy fürdő-épület tervezeti elkészítésére ezennel nyilvános pályázat hirdetik.

A beadandó legjobb tervek 600 forint összeggel díjaztatik.

A pályázatban részt vehet minden erre hivatott egyén.

A pályaművek csak azon esetben fognak bírálat tárgyává tétetni, ha legkésőbb 1882. augusztus 20-ig a tervező nevét rejtő jellegével ellátott s bepecsételt levélkével az igazgató választmány elnöke, Bárány Ádám urhoz Csik-Tusnádi fürdőre beküldetnek.

A tervezetek 3 mérnök s építész és 2 egyetemi tagból álló bizottság bírálatára bocsátatnak s a mennyiben pályázatra képes tervek beérkeztek, a pályadíj a viszonylag legjobb műnek kiadatik.

Pályázni kívánók a részletes feltételeket, a tusnádi fürdő helyszín-rajzát, az árjegyzéket az építési anyag-árak és munkabérekről a m. mérnök, és építész egyetemi titkári hivatalánál s alóírt jegyzőnél Csik-Szeredán megszerezhetik.

A csik-tusnádi fürdő igazgató választmányára határozata folytán kiadta 3—3 Miklósi József, jegyző.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy lakásomat a ref. templom mellé a Tóth József-fele házba tettem át, mely alkalommal egyszersmind a mai kor követelményeinek megfelelő

fényképészeti üvegtermet

rendeztem be.

Ezen körülmény, nemkülönben a legutóbbi időben tett találmányok felhasználása által képesítve vagyok az eddigieknél is szebb műveket előállítani s arczkép-felvételeket bármily zord időben minden hátrány nélkül eszközölni.

Bátorkodom tehát minden, a fényképészeti szakba vágó munkákra szolgálatomat ezenfelé felajánlani, kezeskedvén gyors, izlésteljes s pontos kivitelről olcsó árak mellett.

Kézd-Vásárhely, 1882. május hóba.

MOLNÁR A. ISTVÁN,

a bécsi m. fényk. társ. r. tagja.

2—3

Csak egy előadás.

ST. GERMAIN

a világhírű illusionista, különleges művész, a világhírű KING-FU tulajdonosa és amerikai spiritista szellemidéző
vasárnap, 1882. június hó 4-én a szinkörben

rendkívüli előadást fog tartani.

Első rész:

Vegytani kísérletek, mint bűvészeti mutatványok. Eredeti, felette érdekes új mutatványok, mint tudományos kísérletek és különleges mutatványok; a titkok a St. Germain tanár meg fogja magyarázni.

Második rész:

King-Fu,

ki mint báb állitattik elő, mindent tud, ir, számol, eltalál mindent, rendkívüli mutatványokat csinál és jósol.

King-Fu azon szerencsében részesült, hogy ő felsége I. Ferencz József előtt Bécsben, Kalakau király és a német császár előtt Berlinben, ugy minden városban, utoljára 2 hónapon át minden nap Budapesten, ugy a polgári, mint katonai előkelőségek, tudományos és szakférfiak előtt játszott.

King-Fut mindenki megbámulta. King-Fu a jelen század csodája.

Harmadik rész:

Amerikai spiritistikai SZELLEM-IDÉZÉS,

eredeti utánezat, nem optikai mutatvány, a szellemek láthatólag a színpadon, ugyszint a közönség előtt megjelennek és eltűnnek. St. Germain, tanár egyedüli, a ki Európában azokat mutatni képes. Rendkívüli és új különleges mutatvány. Teljes új kísérlet.

Nagyérdemű közönség! Mai előadásomra, a mely kizárólag új, felette érdekes és világhírű mutatványokból áll, legmélyebb tisztelettel figyelmeztetem a tisztelt közönséget és bátran állithatom, hogy ily és ennyi különleges, új és világhírű tárgyakat látni még eddig alkalma nem volt.

Számos látogatást kér legmélyebb tisztelettel

St. Germain, tanár.

Bélelti díj: Számozott hely 1 forint. Ülőhely 60 kr. Állóhely 40 kr. Karzat 20 kr. Közkatonák és gyermekek az állóhelyen 20 krt fizetnek.

Jegyek előre válthatók 10 órától 12 óráig, délután 3-tól 5-ig a szinkörben. Pénztárnyitás 7 órakor.

Kezdeté 8 órakor.

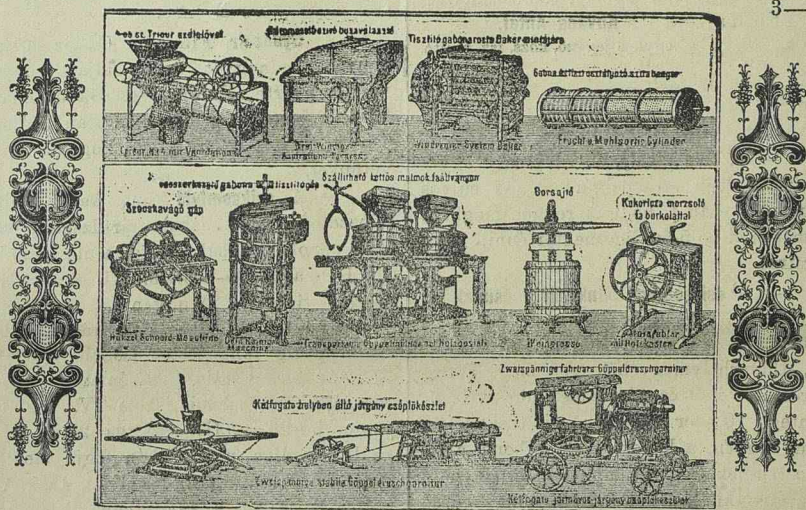
Gutjahr és Müller

BUDAPESTEN.

Első b.-pesti trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár. (Ezelőtt BROGLE J. és MÜLLER) a Margithid közelében.

Ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat, ugyint:

3—30

Trieurök gazdaság számára:

Járgány, cséplőgépek, Szelelő rosták, Kukoricza-morzsolók, Szecskavágók, Borsajtók.

Különlegességek malmok számára:

Dupla malmok, Malom trieurhengerek, Gabnaosztályzó hengerek, Koptató gépek,

Daraválasztó gépek, Tarárok, Detacherök.

Malomalkatrészek, u. m.: Transmissiók, Szijkerekek,

Rosta-lemezek:

Cséplőgép-rosták, Liszthenger-síták, Koptató lemezek, Ráspolj-lemezek, stb. stb.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.